

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Quod horum sit grauius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

furratio, dubium occurrit an furratio sit unius speciei specialissime. & est ratio dubii: quia furratio dicitur de re contra amicitiam...

¶ 2 Præ. Leuitici 19. dicitur. Non eris criminator, nec furratio in populis: sed criminator, idem uidetur esse qd detractor: ergo est furratio a detractoris non differt. ¶ 3 Præ. Ecclesi. 28. dicitur. Surratio, & bilinguis maledictus erit: sed bilinguis uidetur idem esse qd detractor, quia detractorum est duplici lingua loqui, aliter scilicet in absentia, & aliter in presentia: ergo furratio idem est quod detractor.

SED CONTRA est, quod Ro. 1. super illud, Surratores, detractores, dicitur * glof. Surratores, inter amicos discordiam seminantes: detractores, qui aliorum bona negant, uel minuunt.

RESPON. Dicendum, quod furratio, & detractor in materia conueniunt, & etiam in forma, siue in modo loquendi, quia uterque malum occulte de proximo dicit: propter quam similitudinem interdum unum pro alio ponitur. Vnde Ecclesi. 5. super illud, Non appelleris furratio, dicitur * glof. id est, detractor. Differunt autem in fine, quia detractor intendit denigrare famam proximi: unde illa mala de proximo præcipue profert, ex quibus proximus infamari possit, uel saltem diminui eius fama: furratio autem intendit amicitiam separare, ut patet per * gl. inductam, & per illud quod dicitur Proverbio. 26. Surratio subtrahit iurgia conqueſcunt: & id furratio talia mala profert de proximo, quæ possunt contra ipsam commouere animum audientis secundum illud Ecclesi. 28. Vir peccator conturbabit amicos, & in medio pacem habetium immittit inimicitiam.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod furratio, in quantum dicit malum de alio, dicitur detractor. In hoc tñ differt a detractore, quia nō intendit simpliciter malum dicere, sed quicquid sit illud quod possit animum unius perturbare contra alium, etiam si sit simpliciter bonū, tñ apparere malū in quantum displicet ei, cui dicitur.

AD II. dicendum, quod criminator differt a furratore & a detractore: quia criminator est q publice crimina aliis imponit uel accusando, uel cōiuriando: qd nō pertinet ad detractores, & furratores.

AD TERTIUM dicendum, quod bilinguis proprie dicitur furratio. Cum enim amicitia sit iter duos, nititur furratio ex utraque parte amicitiam rumpere: & ideo duabus linguis utitur ad duos, ueni dicens malū de alio, pp quod dicitur Ecclesi. 28. Surratio, & bilinguis maledictus. & subditur. Multos enim turbauit pacem habentes.

ARTICVLVS II.

Utrum detractio sit grauius peccatum, quam furratio.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, qd detractio sit grauius peccatum, quam furratio. Peccata. n. oris consistunt in hoc, quod aliquis maledicit: sed detractor dicit de proximo ea, q sunt mala simpliciter, quia ex talibus oritur infamia, uel diminuitur fama: furratio autem non curat dicere nisi mala apparentia, q scilicet displicent audienti: ergo grauius peccatum est detractio, quam furratio.

¶ 1. Præ. Quicumque aufert alicui famam, aufert ei non solum unū amicum, sed multos: quia intellectus unius cuiusque refugit amicitiam infamiam personarum. unde contra quendam dicitur, Paral. 19. His qui oderunt Dominum, amicitia iungeris: furratio autem aufert unum solum amicum: grauius ergo peccatum est detractio quam furratio.

¶ 2. Præ. Iacob. 4. dicitur. Qui detrahit fratri suo, detrahit legi, & per cōsequens Deo, qui est legislator: & sic peccatum detractiois uidetur esse peccatum in Deū, quod est grauisimum, ut supra habitum * est: peccatum autem furrationis est in proximum. ergo peccatum detractiois est grauius, quam peccatum furrationis.

SED CONTRA est, quod dicitur Ecc. 5. Denotatio pessima superbilinguem: furratori autem odium & inimicitia, & contumelia.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum * est, peccatum in proximum tantum est grauius, quanto per ipsum maius nocumentum proximo inferatur: nocumentum autem tantum maius est, quanto maius est bonum quod tollitur. Inter cætera uerò exteriora bona præeminet amicus, quia sine amicis nullus uiuere potest, ut patet per Philosoph. in * 8. Eth. unde dicitur Ecclesi. 6. Amico fideli nulla est comparatio. Fama autem ipsa, quæ per detractioem tollitur, ad hoc maximè necessaria est, ut homo idoneus ad amicitiam habeatur: & ideo furratio est maius peccatum, quam detractio, & etiam quam contumelia, quia amicus est melior, quam honor: & amari, quam honorari, ut in * 8. Ethicor, Philosoph. dicit.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod species, & grauitas peccati magis attenditur ex fine, quam ex materiali

res, alter excluditur a societate commercii, huiusmodi furratio non est simpliciter furratio: sed sicut qui furatur ut moechetur, magis est mechus, quam fur: ita hic magis est adulter, lauo &c. quam furratio. & hæc dicta sunt, ut perspicias, qd particulares fines, ad quos ordinatur furratio in dissolutione amicitiarum siue spectent ad uile siue ad delectabile, seu illorum opposita, non uariant furrationis speciem, sed apponunt circumstantiam alterius speciei, ut exempla allata ostendunt.

In eisdem articulis questionis septagiesime quartæ, mementur ut scias distinguere furrationem siue distinguitur tam contumelia, quam detractio, scilicet in materialem, & formalem. & qd licet furratio formalis, quæ scilicet intendit separationem amicitie, sit mortale peccatum ex suo genere materialiter, tamen non est mortale. Possit tamen esse mortale, sicut de detractioe dictum est, quando scilicet culpabiliter homo ad utramque partem sic loquitur, ut inferat diuortium amicitie: nec de hoc curat: hoc. n. est per, quam notabiliter laedere honorem, aut famam proximi præter intentionem.

Mal. q. 10. ar. 1. ad 3.

2. d. 2. 3. & 1. q. 73. ar. 3. & 6.

Ar. 3. & 1. q. 73. ar. 8.

Li. 3. Eth. 2. 1. to. 5.

1. 8. c. 5. to. 5.

